

تصفیه فاضلاب خانگی با استفاده از واحد تصفیه هوایی: بررسی عملکرد و مبانی طراحی

مهدی رحمانیان^۱، محمود رحمانی^۲، اسماعیل کریمی نژاد^۳

۱- کارشناسی ارشد عمران - محیط زیست

۲- کارشناسی ارشد عمران - عضو هیئت علمی دانشگاه سمنان

rahmanian.me@gmail.com

خلاصه

امروزه استفاده از سیستم‌های دفع فاضلاب به دلایلی از جمله ملاحظات زیست محیطی، بحران آب و ضرورت استفاده مجدد از پساب اهمیت زیادی دارد. از روش‌های زیادی که وجود دارد می‌توان به واحدهای تصفیه فاضلاب که به صورت پکیج آماده ارائه می‌گردد اشاره کرد. واحد تصفیه هوایی از آن جمله است که در جوامع کوچک مسکونی، واحدهای که به شیوه جمع آوری فاضلاب دسترسی ندارند و نیز در زمینهای سنگی که امکان حفر چاه جذبی موجود نمی‌باشد، کاربرد دارد. این سیستم علاوه بر جمع آوری فاضلاب، آن را در شرایط هوایی تصفیه کرده و از ایجاد بو در منطقه جلوگیری می‌کند. در مقایسه با سیستم سپتیک تانک‌ها باید گفت که سپتیک در واقع سیستم جمع آوری فاضلاب محسوب می‌شود و دارای فرایند بی هوایی بوده و ایجاد بوی بد می‌کند و نیز حذف آلاینده‌ها (BOD) در آن حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد می‌باشد و می‌بایست پساب خروجی آن جهت تکمیل فرایند تصفیه وارد چاه جاذب یا سیستم زهکش شود. اما در این تصفیه خانه، فاضلاب هواده‌ی شده و با یک زمان ماند مناسب به درجه ای از تصفیه (حدود ۹۰ درصد) می‌رسد. از پساب آن نیز که استانداردهای مربوطه را رعایت می‌کند می‌توان در مزارع کشاورزی استفاده نمود. البته استفاده از این پساب در آبیاری چمنها و گلهای زیستی و سبزیجات منوط به استفاده از میکروفلتر جهت از بین بردن عوامل بیماری زا و پاتوژنها می‌باشد که در واقع کار ضد عفنونی کردن را در انتهای کار انجام می‌دهد.

در این تحقیق به بررسی عملکرد این سیستم، مبانی طراحی و روش‌های بهینه سازی آنها پرداخته شده و مدل پیشنهادی جهت ساخت ارائه گردیده است.

کلمات کلیدی: فاضلاب خانگی، تصفیه هوایی، پکیج تصفیه فاضلاب

۱. مقدمه

تصفیه فاضلاب عموماً به معنی کاهش جزئی یا حذف کامل ناخالصی‌های بیش از حد موجود در فاضلاب می‌باشد. ناخالصی‌های بیش از حد به غلظت‌های اجزایی اشاره دارد که از مقادیر قابل قبول برای دفع یا استفاده مجدد از فاضلاب تصفیه شده بیشتر باشد. اگر هدف دفع فاضلاب ساده‌ی پساب نهایی به آب (نهر‌های پذیرنده)، یا به زمین باشد، غلظت‌های اجزای خاص تنها تا محدوده‌های قابل قبولی که توسط مراجع قانونی مانند سازمان محیط زیست یا شرکت آب و فاضلاب توصیه می‌گردد کاهش داده می‌شود^[۱]. معمولاً روش‌های فیزیکی، شیمیایی یا بیولوژیکی برای تصفیه فاضلاب به کار گرفته می‌شوند، که شامل واحد‌های فرایندی و واحد‌های عملیاتی می‌باشند. در واحد‌های فرایندی حذف آلاینده‌ها از طریق توده‌های بیولوژیکی و فعالیت‌های میکروبی یا با افزودن مواد شیمیایی انجام می‌شود. فرایند‌های بیولوژیکی بر پایه شرایط کاری به فرایند‌های هوایی، فرایند‌های بی هوایی، فرایند اختیاری، فرایند آنوسیک تقسیم بندی می‌شود. همچنین بر پایه تک‌گهداری میکروبی در سامانه به فرایند‌های رشد معلق و رشد چسبیده تقسیم بندی می‌شود. واحد‌های عملیاتی که بیشتر بر پایه فرایند‌های فیزیکی می‌باشند که به برخی از آنها مانند آشغالگیر، لخته سازی، ته نشینی و ... می‌توان اشاره نمود^[۱].

واحد تصفیه هوایی، واحد‌های فوق را به صورت یک پکیج در خود جای داده است. این دستگاه شامل مخزن هواده‌ی بیولوژیکی با رشد معلق و مخزن ته نشینی ثانویه می‌باشد (شکل ۱). واحد کلرزنی یا ضد عفنونی نیز با توجه به کاربری پساب استحصالی، در خروجی واحد تعییه می‌گردد. استفاده از تصفیه فاضلاب در مقیاس‌های کوچک، در سیستم‌های فاضلابی غیر متتمرکز از ۲۰ تا ۳۰ سال پیش در دنیا به طور گسترده‌ای رشد داشته است. مخزن این واحدهای تصفیه از مواد مختلفی همچون پلی اتیلن، FRP یا بتون و در ابعاد متنوع ساخته می‌شود. در این واحد‌ها فاضلاب هواده‌ی شده و تصفیه به کمک میکرووارگانیسم هوایی انجام می‌شود. پکیج‌های تصفیه فاضلاب موجود در بازار‌های جهانی دارای ویژگی‌های متنوعی می‌باشند